

April 2020

Samengesteld door:
Arbodienst GVB, afdeling PEO en BHV Coördinator
van GVB Veren

Veiligheidsinstructies GVB Veren

Samen voor een veilige werkomgeving

Het management van GVB Veren streeft naar gezonde en veilige arbeidsomstandigheden die aan alle verplichtingen van de Arbowet voldoen. Het is onze verplichting deze arbeidsomstandigheden te creëren en te behouden. Daarbij zien wij het stimuleren van veilig gedrag van alle medewerkers als bijbehorende taak.

Buiten de verantwoordelijkheid van het management is het de verantwoordelijkheid van iedereen die werkzaamheden verricht op de Veren, het terrein of aan de infrastructuur, om zorg te dragen voor de veiligheid van jezelf en die van je collega's. Om dat te kunnen realiseren is het verplicht om de veiligheidsinstructies na te leven. Het is daarom van groot belang dat iedereen de veiligheidsinstructies kent. Daarmee zorgen we samen voor een veilige werkomgeving.

Mochten er, doordat iemand zich niet aan de veiligheidsinstructies houdt, toch onveilige situaties ontstaan; spreek elkaar dan aan en wijs op de mogelijke gevolgen die het voor die persoon en zijn of haar collega's kan hebben. Meld dit daarnaast ook altijd aan jouw leidinggevende.

Eus Drossaers
vervoermanager Veren

Inhoud

1 Gebruik van veiligheidsinstructies	3
1.1 Toepassingsgebied	3
1.2 Verplicht kennisnemen van de veiligheidsinstructies	3
1.3 Status ontvangstbewijs	3
1.4 Registratie ontvangstbewijzen	5
Ontvangstbevestiging	6
2 Calamiteiten	8
2.1 Bedrijfshulpverlening	8
2.2 Melden van ongevallen, incidenten en onveilige situaties	9
3 Veilig werken	11
3.1 Verplichtingen voor werknemers	11
3.2 Mobiel bellen	12
3.3 Milieu	12
3.4 Orde en netheid op de werkplek	14
3.5 Persoonlijke beschermingsmiddelen	14
4 Ponthaven GVB Veren	16
4.1 Toegangsregeling voor derden tot het terrein	16
4.2 Verkeer en parkeren	17
5 Werkzaamheden bij GVB Veren	18
5.1 Werken op of aan het water	18
5.2 Werken in machinekamers	19
5.3 Werken op het dak van het stuurhuis	20

1 Gebruik van veiligheidsinstructies

1.1 Toepassingsgebied

- De veiligheidsinstructies technische werkzaamheden zijn van toepassing op GVB-medewerkers en medewerkers van andere bedrijven, die werkzaamheden van technische aard verrichten bij de Veren.
- Dit boekje geeft alleen de algemeen geldende instructies voor veilig werken. Voor specifieke werkzaamheden (bijvoorbeeld het gebruik van een vorkheftruck) kunnen nadere regels zijn opgesteld.

1.2 Verplicht kennisnemen van de veiligheidsinstructies

- Je moet in de gelegenheid worden gesteld om de veiligheidsinstructies door te lezen.
- De voor jou relevante veiligheidsinstructies worden door je leidinggevende (of een door hem aangewezen persoon) uitgelegd.
- Je wordt in de gelegenheid gesteld om vragen te stellen en om toelichting te krijgen.
- Na de introductie teken je voor ontvangst en dat je kennis hebt genomen van de veiligheidsinstructies. Met ondertekenen verklaar je de voor jou relevante veiligheidsinstructies te hebben gelezen en begrepen.

1.3 Status ontvangstbewijs

Het ontvangstbewijs wordt ingenomen door je leidinggevende of opdrachtgever. GVB wil hiermee kunnen aantonen dat zij je over de betreffende risico's bij GVB heeft geïnformeerd.

- Het is jouw taak en verantwoordelijkheid om de veiligheidsinstructies na te leven.
- Je leidinggevende heeft de taak om je aan te spreken als je je niet houdt aan de veiligheidsinstructies.
- In de gevallen dat de veiligheidssituatie afwijkt van de veiligheidsinstructies moet je dit melden aan je leidinggevende. De leidinggevende is verantwoordelijk voor het nemen van adequate maatregelen.

- Het is persoonlijk verwijtbaar als je bewust de veiligheidsinstructies overtreedt zonder dat je dit meldt.

1.4 Registratie ontvangstbewijzen

- Medewerkers van externe bedrijven melden zich voor aanvang van hun werkzaamheden bij het Servicepunt Technische Zaken (STZ). Deze zorgt voor het in ontvangst nemen en ondertekenen van de veiligheidsinstructies. De registratie van de ontvangstbevestigingen gebeurt door STZ.
- Leidinggevenden van GVB zorgen voor ondertekening en registratie van de ontvangstbevestigingen van de medewerkers, uitzendkrachten en stagiaires van hun afdeling.
- De leidinggevende stuurt de ontvangstbevestigingen door naar afdeling PEO. Deze zorgt voor bewaking.

Ontvangstbevestiging

Invullen en opsturen naar:

GVB Veren
Aambeeldstraat 8
1021KB Amsterdam
T.a.v. de afdeling PEO

Hier afknippen

Ontvangstbevestiging

Ondergetekende is in dienst van GVB of werkt in opdracht van GVB Veren BV.

Ondertekening van leidinggevende (of een door hem aangewezen persoon) voor het geven van veiligheidsinstructies.

Handtekening leidinggevende:

Naam en functie: _____

Ondertekening van medewerker voor ontvangst van de veiligheidsinstructies en het hebben gelezen en begrepen.

Handtekening medewerker:

Datum: _____

Naam: _____

GVB-Personeelsnummer
of naam extern bedrijf: _____

Toelichting bij ontvangstbevestiging

Zo nodig kun je hieronder een toelichting kwijt over de ontvangen veiligheidsinstructies.

2 Calamiteiten

2.1 Bedrijfshulpverlening

Veiligheidsrisico's

Tijdens calamiteiten moet adequate hulp worden geboden aan de slachtoffers om verergering van letsel of schade te voorkomen. Onder calamiteiten worden verstaan brand, ongevallen en milieu incidenten. Voorbeelden van milieu-incidenten zijn overstroming tijdens bunkeren van schepen, lekkage van tanks of vrijkomen van grote hoeveelheden gas. Aangezien GVB vele vestigingen en grote terreinen heeft, is het van groot belang dat het GVB-alarmnummer wordt gebeld, zodat de professionele hulpverlening snel naar het incident kan worden geleid.

Verplichtingen

- Alarmeer zo snel mogelijk bij calamiteiten. Gebruik hiervoor het GVB-alarmnummer (020 - 460) 8888 om de BHV-organisatie en professionele hulp in te schakelen, of om een melding te laten doen aan het gemeentelijk meldpunt ongewone milieuvorvallen 020 - 799 09 09.
- Bij ernstige brand en rookontwikkeling in een machinekamer moet de ruimte zo snel mogelijk worden ontruimd en afgesloten. Betreed geen machinekamer tijdens ernstige brand of dikke rookontwikkeling.
- Blijf bij een ongeval (zo mogelijk) bij het slachtoffer en stel hem/ haar gerust.
- Stel bij het horen van het ontruimingssignaal of een "slow whoop" je werkplek veilig en verlaat het gebouw via de kortste route.
- Volg altijd de instructies op van de bedrijfshulpverleners of professionele hulpverlening.
- Gebruik persoonlijke beschermingsmiddelen bij calamiteiten/ milieu-incidenten met gevaarlijke stoffen.

Verboden

- Versleep de slachtoffers niet, tenzij er directe gevaar is, bijv. brand, vrijkomen van gassen, stromende vloeistoffen.
- Voorkom dat je ruimtes betreedt met dikke rook. Dit geldt in het bijzonder voor machinekamers.

Tips

- Neem kennis van de BHV-instructies op de locatie waar je werkt.
- Zorg dat u de vluchtroutes kent en weet waar de blusmiddelen hangen.
- Zet het GVB-alarmnummer ook in je mobiele telefoon

Alarmnummer GVB

Alarmeren tijdens de vaart aan boord

Volg de instructies op uit het Handboek Vervoer GVB Veren.

Alarmeren in de ponthaven

GVB alarmnummer

GVB telefoon: 020 - 460 5000

Niet GVB telefoon: 020 - 460 8888

de moet het ongeval- en calamiteitenformulier invullen. De leidinggevende zorgt voor eventuele opvang en nazorg.

Tips

- Als je een gevaarlijke situatie constateert, kun je gebruik maken van het SOS systeem toegankelijk via intranet. Of geef dit door aan je leidinggevende of opdrachtgever
- Spreek je collega's aan op onveilig gedrag.
- Bespreek ongevallen en onveilige situaties in het werkoverleg.

2.2 Melden van ongevallen, incidenten en onveilige situaties Risico's

Het is belangrijk om ongevallen en gevaarlijke situaties te melden en te registreren om preventieve maatregelen te kunnen nemen en herhaling te voorkomen.

De Arbowet verplicht je om gevaarlijke situaties te melden aan de leidinggevende. In de vergunninging Wet Milieubeheer is opgenomen dat een calamiteit binnen 24 uur wordt gemeld bij het milieumeldpunt.

Verplichtingen

- Meld gevaarlijke situaties voor jezelf, collega's of derden aan je leidinggevende.
- Alarmeer de bedrijfshulpverleners in geval van een ongeval met letsel.
- Meld milieu-incidenten, zoals vrijkomen van olie in het water, in de grond of in het riool, bij je leidinggevende.
- Meld ongevallen ook altijd aan je leidinggevende. De leidinggeven

3 Veilig werken

3.1 Verplichtingen voor werknemers

Risico's

Alle werknemers hebben te maken met de Arbowet. In de Arbowet gaat het om veiligheid, gezondheid en welzijn van jezelf en anderen. Je hebt niet alleenrechten, maar ook plichten.

Verplichtingen

De volgende verplichtingen van de werknemers zijn in de Arbowet opgenomen:

- Werk voorzichtig en zorgvuldig en houd je aan de gegeven instructies en de lesstof van opleidingen.
- Gebruik machines, gereedschappen, toestellen, werktuigen, gevaarlijke stoffen en transportmiddelen op de juiste wijze.
- Gebruik de verstrekte persoonlijke beschermingsmiddelen op de juiste wijze en op de plaatsen waar dat is voorgeschreven.
- Neem deel aan georganiseerde voorlichtingsbijeenkomsten.
- Meld onveilige of ongezonde situaties direct aan je leidinggevende.

Verboden

- Verwijder of overbrug nooit beveiligingen of beschermingen die zijn aangebracht op machines en werktuigen.
- Voer geen gevaarlijke werkzaamheden met grote risico's uit.

Tips

- Bespreek met je leidinggevende situaties, die volgens jou onvoldoende veilig zijn.
- Gebruik voor onveilige situaties het SOS-meldingssysteem

3.2 Mobiel bellen

Risico's

Indirect kunnen mobiele telefoons voor risicovolle situaties zorgen.

Mobiel bellen op het werk kan de volgende gevaren opleveren:

- Afgeleid zijn tijdens het werk of tijdens het rijden.
- Niet horen van alarmsignalen
- Aanrijdgevaar door het niet horen van naderende voertuigen.

Verplichtingen

- Als je voor je werk een telefoon nodig hebt, gebruik deze dan alleen op een veilige plaats. Een veilige plaats is bijvoorbeeld een kantoor of personeelsruimte.
- Laat je privé telefoon in je tas.
- Bel in de auto altijd met een handsfree-set.

Verboden

Ga niet mobiel bellen tijdens werkzaamheden in de werkplaats of in andere situaties waar direct gevaar is.

Tip

Maak afspraken met je leidinggevende over bereikbaarheid als je acute privé-situaties hebt.

3.3 Milieu

Risico's

GVB werkt aan een beter milieu. Hinder voor de omgeving en schade aan het milieu moeten worden voorkomen.

- Rondslingerend afval, zoals olie, poetsdoeken, wegwerphandschoenen, glas en rubber, is hinderlijk voor jezelf en je collega's.
- Lawaai geeft hinder voor de bewoners in de omgeving.
- Lekkage van schadelijke vloeistoffen naar het water, de bodem en het riool geeft water- of bodemvervuiling.
- Het niet naleven van de regels kan voor de Milieudienst aanleiding zijn om GVB-boetes op te leggen.

Verplichtingen

- Derden zijn zelfverantwoordelijk voor de afvoer van afval en mogen - zonder toestemming van het STZ - geen gebruik maken van de afvalvoorzieningen van GVB.
- Ruim gemorste olie op door gebruik te maken van absorptiemateriaal. Gooi het gebruikte absorptiemateriaal in de daarvoor bestemde afvalbak.
- Scheid afval zo veel mogelijk en gooi het in de daarvoor bestemde afvalbakken.
- Voorzie de verpakking van gevaarlijk afval altijd van een naam en gevaarrencodering.
- Zorg voor goede opslag van gevaarlijke producten: brandgevaarlijke stoffen in een veiligheidskast en olieproducten op lekbakken.
- Houd deuren van werkplaatsen zo veel mogelijk gesloten om lawaai voor de omgeving tegen te gaan.
- Meld milieu-incidenten onmiddellijk bij je leidinggevende.

Verboden

- Het is verboden afval te laten rondslingeren, wanneer je werkzaamheden zijn beëindigd.
- Verpakkingsafval van gevaarlijke producten mag niet bij het restafval, maar moet als gevaarlijk afval worden afgevoerd.
- Het is niet toegestaan om privé afval mee te nemen naar GVB.

Tip

Jij of je collega's kunnen makkelijk uitglijden over absorptiekorrels. Laat de olie opnemen in de absorptiekorrels door het in te borstelen en ruim de absorptiekorrels onmiddellijk op.

3.4 Orde en netheid op de werkplek

Risico's

Een niet opgeruimde werkvloer geeft aanleiding tot het maken van fouten en geeft extra gevaren op de werkplek. Bijvoorbeeld:

- Een werkvloer met afval, gereedschappen, snoeren en slangen geeft struikelgevaar.
- Een slordige werkplek geeft een grotere kans op fouten en schade.
- Onvoldoende vluchtmogelijkheden of beschikbaarheid van blusmiddelen tijdens een calamiteit.

Verplichtingen

- Zorg dat gereedschappen, materialen en afval aan het einde van de werkdag zijn opgeruimd.
- Plaats de stekker van de walvoeding na gebruik in de daarvoor bestemde houder.

Verboden

- Plaats nooit materialen voor blusmiddelen of voor vluchtwegen.
- Het is niet toegestaan om in een werkplaats etenswaren te gebruiken, behalve in een schone kantoorruimte.

Tips

- Zorg dat alle gereedschappen, materialen en afvalbakken een vaste plaats hebben.
- Maak er een gewoonte van om na een werk de werkplek op te ruimen. Een opgeruimde werkplek werkt een stuk prettiger!

3.5 Persoonlijke beschermingsmiddelen

Risico's

Persoonlijke beschermingsmiddelen worden gebruikt als andere beheersmaatregelen onvoldoende zijn. Het gebruik en de goede werking van persoonlijke beschermingsmiddelen is van groot belang voor de bescherming van de gezondheid.

Verplichtingen

- Gebruik de persoonlijke beschermingsmiddelen, die op de afdeling worden voorgeschreven.
- Zorg ervoor dat de persoonlijke beschermingsmiddelen in goede staat zijn en dat de houdbaarheidsdatum niet is overschreden (bijv. van helmen en filterbussen voor adembescherming).
- Onderhoud de persoonlijke beschermingsmiddelen volgens de voorschriften.
- Gebruik een reddingsvest bij werkzaamheden tussen wal en schip, op het vlot en boven water.
- Draag een helm tijdens of in de nabijheid van het werken met hijswerktuigen.
- Gebruik oog- of gelaatbescherming bij verspanende werkzaamheden, zoals draaien, frezen en slijpen.
- Draag veiligheidsschoeisel in werkplaatsen en schoeisel met antislip aan boord van de schepen.
- Gebruik gehoorbescherming tijdens het werken in machinekamers met draaiende motoren. Verder moet je gehoorbescherming dragen, als je met stemverheffing moet praten om een gesprek op 1 meter afstand te voeren.
- Gebruik altijd adembescherming bij rookontwikkeling in de machinekamer en verder bij alle werkzaamheden met stof of rookdeeltjes.

Verboden

Gebruik geen persoonlijke beschermingsmiddelen, die niet voorzien zijn van een CE-markering en een typeaanduiding.

Tip

Bij twijfel over de gevaren van een product kun je in het veiligheidsinformatieblad de voorgeschreven persoonlijke beschermingsmiddelen opzoeken.

4 Ponthaven GVB Veren

4.1 Toegangsregeling voor derden tot het terrein

Risico's

Onder derden verstaan we alle andere personen dan werknemers van GVB. Dit kunnen bezoekers of werknemers van externe bedrijven zijn. Het terrein van de ponthaven kent een aantal bijzondere veiligheidsrisico's, zoals:

- Te water raken
- Aanrijding door vervoerbewegingen van heftrucks of ander verkeer.
- Risico om getroffen te worden door vallende lasten tijdens hijsen en heffen.

Verplichtingen

- Technische werkzaamheden door derden moeten tijdig aangemeld zijn bij het Servicepunt Technische Zaken (STZ).
- Meld je bij aankomst bij je contactpersoon, het STZ of de Nautische planner.
- Meld je bij vertrek officieel af bij je contactpersoon, het STZ, de Nautische planner of dienstdoende scheepstechnicus.
- Als je zonder toezicht van GVB technische werkzaamheden gaat verrichten, dan moet de ontvangstbevestiging van de Veiligheidsinstructies ondertekend zijn.
- Draag bij technische werkzaamheden veiligheidsschoenen en andere verplichte persoonlijke beschermingsmiddelen.
- Inventariseer ter plekke de risico's in je directe werkomgeving, voordat je begint met de werkzaamheden.

Verboden

- Ga nooit aan het werk zonder dat je je hebt aangemeld.
- Verricht geen werkzaamheden zonder instructie over de belangrijkste gevaren.
- Begeef je niet onnodig buiten je werkgebied.
- Gebruik geen arbeidsmiddelen van GVB zonder toestemming.

Tip

Informeer voordat je met het werk begint op welke wijze de eventuele begeleiding op het werk is georganiseerd.

4.2 Verkeer en parkeren

Risico's

Verkeersbewegingen geven aanrijdingrisico. Verkeerd geparkeerde voertuigen kunnen de doorgang van voertuigen belemmeren. Regels zijn opgesteld voor het verkeer en het parkeren van voertuigen.

Verplichtingen

- Privéauto's worden in principe op de parkeerplaats aan de oostzijde van het ponthaventerrein geparkeerd, tenzij een parkeerplaats elders op het terrein is toegewezen. Tevens zijn er vier plekken voor elektrische auto's.
- Er zijn 6 parkeerplaatsen bestemd voor bezoekers. Dit wordt aangegeven met een bord.
- De maximumsnelheid op de vestiging is 5 km/uur (stapvoets) voor alle voertuigen.
- Houd je aan de algemene regels van de Verkeerswet.
- Parkeren van bedrijfsauto's van leveranciers gebeurt in overleg met huismeester of STZ.
- Parkeren buiten de daarvoor bestemde parkeerplaatsen mag alleen met toestemming van de huismeester.

Verboden

- Als GVB-medewerker mag je nooit je auto parkeren op een bezoekersplek. Als alle parkeerplaatsen vol zijn parkeer je als bezoeker buiten het terrein en een GVB-medewerker moet zich melden bij de nautische planning.

Tip

Gebruik de handrem als je met je voertuig op de kade staat.

5 Werkzaamheden bij GVB Veren

5.1 Werken op of aan het water

Risico's

Bij werkzaamheden aan de kade, op een vlot of aan boord buiten de reling bestaat het risico dat medewerkers te water raken door uitglijden, struikelen of vallen. Gevaar voor verdrinking bestaat als de medewerker niet kan zwemmen, bekneeld raakt tussen wal en schip of niet tijdig uit het water kan worden gehaald.

Verplichtingen

- Bij werkzaamheden nabij water moet je altijd een reddingsvest dragen. Zo mogelijk ben je aangelijnd aan een valgordel.
- Draag bij duisternis altijd een lampje bij de werkzaamheden langs of op het water.
- Controleer voorafgaand aan de werkzaamheden dat een reddingsboei met lijn of een drijflijn met werpring beschikbaar is, en een reddingsdekken tegen onderkoeling.

Verboden

Het is niet toegestaan om:

- Alleen te werken, als er kans bestaat om in het water te vallen. Er moet altijd een medewerker beschikbaar zijn om te alarmeren en de persoon veilig aan de wal of binnen boord te krijgen.
- Tussen wal en schip te werken onder invloed van medicijnen die de reactiesnelheid negatief beïnvloeden.
- Met ladders te werken vanaf de walzijde naar het schip.

Tips

- Gebruik bij voorkeur een automatisch opblaasbaar reddingsvest. Dit is prettiger om in te werken en zorgt ervoor dat een medewerker die bewusteloos in het water valt met het gezicht naar boven drijft.
- Gebruik een zilverkleurig reddingsvest, dat bestand is tegen hete metaalspetters, als er wordt gelast of geslepen.

5.2 Werken in machinekamers

Risico's

Werkzaamheden in de machinekamer brengen extra risico's met zich mee door de beperkte ruimte en vaak geringe ventilatie. Bij onderhouds- en reparatiewerkzaamheden, zoals lassen, slijpen, schilderen in de machinekamer is er gevaar van:

- Bedwelming en verstikking;
- Stroomdoorgang bij werken met elektrische apparatuur.

Bij werkzaamheden in de machinekamer tijdens de (proef)vaart bestaat gevaar van:

- Hoge lawaainiveaus;
- Ontwikkeling van uitlaatgassen of verbrande oliedampen;
- Contact met hete delen of met heet koelvloeistof.

Verplichtingen

- Ga voorafgaand aan de werkzaamheden in een machinekamer na of er voldoende maatregelen zijn getroffen om de risico's te beheersen.
- Werk niet alleen als er risico van bedwelming of verstikking bestaat. Een collega houdt buiten de ruimte toezicht.
- Gasflessen moeten buiten de ruimte zijn geplaatst bij branden met zuurstof en acetyleen en tijdens lassen. Alleen een karweifles is toegestaan in de machinekamer. De ruimte wordt extra geventileerd tijdens de werkzaamheden. Ook dan houdt een collega buiten de ruimte toezicht.
- Gebruik oplosmiddelvrije verf om te schilderen. Als dit niet mogelijk is, zorg dan voor voldoende ventilatie en gebruik adembescherming.
- Gebruik een veilige spanning van max. 50 volt wisselspanning of 120 volt gelijkspanning als je met elektrische apparatuur werkt.
- Gebruik zo nodig hittebestendige handschoenen.

Verboden

Het is niet toegestaan om ruimtes te betreden die vol staan met rook. Stop de brand door de ruimte luchtdicht af te sluiten. Ga pas ventileren nadat het brandrisico is vermeden.

Tip

Overleg met collega's of de voorgenomen werkzaamheden veilig kunnen worden uitgevoerd. Raadpleeg eventueel de preventiemedewerker Arbo.

5.3 Werken op het dak van het stuurhuis

Risico's

Bij werkzaamheden op daken van stuurhutten (met een hoogte van meer dan 2,5 meter) moeten maatregelen zijn getroffen om te voorkomen dat medewerkers van het dak kunnen vallen.

Verplichtingen

- Gebruik in situaties zonder leuningwerk een valgordel en werk aangeleijd.
- Met ladders aan de bovenzijde vast om onbalans door golfslag te voorkomen.
- Sluit dekluisen na gebruik af of breng een waarschuwing aan.
- Om valgevaar te voorkomen mogen er geen openingen in leuningwerk zijn.

Verboden

Er mag nooit op daken worden gewerkt zonder beveiliging, zoals aanlijnen of leuningwerk.

Tip

Controleer vooraf of de beveiligingen, gordels en lijnen gebreken vertonen en of de keuringsdatum niet is verlopen.